

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótalajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Társadalmunk régi sajjó sebe.

A télnek is megvolnának az örömei. A társaséletet az ember szomjuhozza. Szükségességét Széchenyi fejtette ki, mikor a kaszinók szervezésében fejtett ki széleskörű agitációt. Társaskör száz meg száz alakult, télente van is valamelyes mozgalom, hogy az emberek egy-két órát szenteljenek jó kedvüknek is. Azonban hovatovább már a jó kedv, a mulatság nem olyan természetes, jóleső érzés ma már, mint volt régebben. Sok helyen az országban bizonyos megkülönböztető társaságok vonulnak föl a mulató termekbe, akik egy-egy érdekes csoportba verődnek, begombolkoznak, egyik a másiktól félre húzódik.

Az a fesztelen jó kedv hiányzik, mely régen a magyar ember mulatságát jellemezte. Egy-egy csoport összeül és a más asztalnál levő társaságot csempüli, az asszony nép kigunyolja a szegényes toilletet, pletykát pletykára gyárt, a férfi nép pedig ellenséget lát a másokban, avagy a kisebb fizetésű emberek elől kitér, hogy valahogy kezelt se foghasson velük.

A mellett a titulussal úgy dobálódzunk, mint értéktelen holmival. A méltóságos ur demokratikus elveket hangoztat, a kis hivatalnok áhitozza a nagyságos uram megszólítását.

Beteges állapot ez nagyon. A régi urambátyámék ifiurat, kisasszonyt, tekintetes asszonyt ismertek. Az ifiur megtisztelte az öregebbet, a hölgyekkel egyenes, magyaros őszinte beszéddel több társadalmi illendőséggel beszéltek, mint ma, mikor szabadjára nyilatkozhat a trágár ötletesség.

A sarokba vonuló, a cigányokat maguknak lefoglaló társaságok, az ember hirnevén cséplők társalgása, nem természetes mulatság és hogy úgy fejezzük ki magunkat, nem is művelt emberekhez illő eszmény. A társadalmi eleganciához tartozik, hogy a művelt ember nem tesz különbséget ember és ember, nagy ur és szegény tisztos becsülete között. Mentől nagyobb rutint szerzett valaki a társadalmi érintkezés-

ben, annál megnyerőbb lesz az illető modora és akinek kellemes modora van, az másoknak is jó órákat szerez.

Már pedig éppen nem mondhatjuk, hogy az emberek társaságában olyan jól érezné magát az ember. Bizonyos lehangoltság látszik mindenkinek a szemében és érezzük, hogy ez nem jól van így. Mert akár a pénzzel pazarul bánó, s nagyuri allűrökkel játszó társaságot utánozzuk a költekezésben, akár meghuzódjunk valamely sarokban, lelkünk a természetes jókedvnek hiányát érzi.

Szerintünk a mulató csak arra való, hogy az ember feledje a napi robotot és abban az egyhangu idegőrlő munkában találjon valamelyes orvosságot az emberi szenvedés bajára. De, fájdalom, nem talál. Még aki társaságba jár is, az is megundorodik, végre is visszavonul, emberkerülő társaságfutó lesz, mert végeredményében arra a konkluzióra jut, hogy nem érdemes senkivel és semmivel törődni.

Ez a társadalmi betegség szüli aztán azt a nagymérvű közönyt, mely a közügyek intézését is megakasztja. Ez a közöny okozza, hogy egy-két jobb idea sem jut dűlőre, mert a társadalmi szövetkezés egységes ereje hiányzik a társadalomból és aki valamelyes reformmal foglalkozik is, arra is ráfogják, hogy heteges álmodozó. Az ideálisták tábora e miatt aztán egyre fogy, amit hova-tovább a közönyösek is belátnak. Az ember jobb érzése erre felszólal, még egy-egy dologgal megpróbálkozik, megalakít egy másik intézményt, egy másik kört, de egy-két rövid hónap múlva újra a régi stagnáció üti fel a fejét s megint halomra dől a sok szép idea.

Pedig oly könnyű, oly egyszerű dolog az akut bajon segíteni. Az emberek szakitsanak azzal az előítélettel, hogy ember az embernek halálos ellensége. Ne tegyenek megkülönböztetéseket, hanem helyezkedjenek igazán demokratikus alapokra: ember az embert becsülje meg, nem azért, mert egyik-másik egy-két forinttal többet keres,

hanem azért, mert amit megkeres, azt megérdemli, mert arra tehetsége van. Ez a megbecsülés azonban ne pózzal történjék. Térjünk vissza a régi szokásokra, azok jobbak és igazabbak voltak, legalább inkább megédesítették az életet, mint a mai élet, amelytől annyi embernek elment már a kedve.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 14-én tartotta meg első rendes közgyűlését Latinovits Pál főispán elnöke alatt.

A közgyűlésen a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett folyt le. Több fontos tárgy került elintézésre, közöttük tanítóink fizetésrendezése és a városi tisztviselők drágasági pótlék ügye.

Latinovits Pál főispán a polgármester és tisztviselők kíséretében a bizottsági tagok éljenzése között pontban 9 órakor lépett a tanácskozási terembe. Elnöki székét elfoglalván üdvözölte a szép számban megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Radits Lázár aljegyzőt és az ügyészi teendőket ellátásával dr. Thurszky Zsiga ügyészt bizván meg, a közgyűlést megnyitotta.

Az első tárgy a polgármester jelentése volt, amely körül nagyobb vita támadt. Első felszólaló dr. Mayer Nándor volt, aki a felüggesztett Kulich Márton végrehajtó ügyében intézett kérdést a polgármesterhez. Dr. Thurszky Zsiga válaszát, hogy indítványát legközelebb a tanács elé terjeszti, tudomásul vették.

Ezután Buday Gerő szólalt fel a vilanyvilágítási mizériák ügyében, sok hibát felsorolván, amelyek sürgős orvoslásra szorulnak. A törvényhatósági bizottság sürgős intézkedését kérte. Megsürgette a Schweidelszobor környékének rendezését. Kérte továbbá, hogy a város alkalmazzon hivatásos tűzoltókat. Mindezekre vonatkozólag február végéig tegyen a polgármester jelentést.

Hauke Imre polgármester és Szabó László főmérnöknek e felszólalásra adott szakszerű felvilágosításait tudomásul vették.

Dr. Donoszlovits Vilmos több panaszt hoz fel az árammérő órák ellen. Interpellált a Zrinyi-utca jelenlegi botrányos helyzete miatt. Miért kezdtek oly időben a munkálatokat, amidőn a rossz téli idő miatt befejezni nem lehetett! Szabó főmérnök felvilágosító válaszáat tudomásul vették.

A polgármester jelentését ezek után a közgyűlés tudomásul vette.

Hauke polgármester elparentálta Parcsetics Mihály, Atanaczkovics György, Weszelovszky Ferenc és Valter Nándor bizottsági tagokat.

Mérő Ignác és társai bizottsági tagok indítványára a városi küldöttségek tárgyában a következő határozat hozott: A város polgármestere utasítatik, hogy jövőben mindig a közgyűlés választás utján jelölje ki a küldöttségi tagokat. Az indítványozó Mérő Ignác felszólalása után az állandó választmány fenti javaslata fogadtatott el.

Ezután Latinovits Pál főispán indítványára a 7., 10., 26., 40. és 41. pontok együttes tárgyalása mondatott ki.

A városi tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet drágasági pótléka tárgyában a m. kir. belügyminiszter úgy intézkedett, hogy feloldotta a közgyűlés utóbbi elutasító határozatát és egy újabb határozat hozatalára utasítja a város törvényhatóságát. Ezen ügyre vonatkozólag az állandó választmány, mint-hogy érdekelt fél, a javaslatától tartózkodott.

A polgármesteri előterjesztésére a tisztviselői állásoknál megtakarított összegekből jutalmazandók: Szabó László főmérnök 500 kor., Eremin György alkapitány 250 kor., Jablonszky alkapitány 250 kor., Martinovits 400 kor., Karnász 300 kor., Czervenkovits, Ballon és Torma 50—50 korona összeggel.

E tárgyhoz hozzászólt Mayer Nándor b. tag. Nem helyeselte e pénzek kiosztását. Inkább a pótládó leszállítását kérte e megtakarítás alapján. Ha pedig segítyt ad a város, ne jutalmazásokra, hanem a kisebb fizetéses tisztviselők drágasági pótlékául adja. Indítványozta, hogy az 1600 koronán aluli fizetéssel bíró tisztviselők között osztassék fel ezen összeg 200—200 koronánként. — Buday G. b. tag csatlakozott az előtte szóló indítványához, azon pótlással, hogy a számvevőség módot keressen, hogy az összes városi tisztviselők mielőbb a drágasági pótlék áldásában részesülhessenek. Ezen indítvány felett névszerinti szavazás rendeltetett el külön a 7-ik és külön a 10-ik pontra.

A kérdés felvetése körül igen élénk és izgatott vita keletkezett.

Végre 33 szótöbbséggel Buday Gerő b. tag indítványa fogadtatott el s így a jutalmazások elmaradnak.

A mai közgyűlésen végre közmegelegedésre megoldást nyert az elemi iskolai tanítók fizetésrendezési ügyének régóta vajudó ügye is. Nagy arányú vita fejlődött ki e tárgyban és dr. Balogh Ernő, Buday Gergely, dr. Lallosevits János, Fejér Gyula, Spanyol József, Henneberg Sándor és többek hozzászólása után a közgyűlés az állandó választmány javaslatára elhatározta, hogy a róm. kath. iskolaszékeknek a fizetésjavítás céljaira éventé 6750 koronát, a gör. kel. iskolaszékeknek 4920 koronát, az izraelitáknak pedig 964 koronát fizet. Ehhez képest a fizetésrendezés a következőképen eszközöltetett: A r. kath. belvárosi tanítók fizetése 1200 koronáról 1500 koronára, a külvárosiaké 1000 koronáról 1300 koronára, a tanyaiaké 800 koronáról 1000 koronára, a leányiskolai apácánének fizetése 600 koronáról 700 koronára, a belvárosi iskolaszolga fizetése 600 koronáról 700 koronára emeltetett. A Bánát külvárosi iskolaszolga pedig 50 korona pótlékot kap évente. A gör. kel. városi tanítók fizetése 1240 koronáról 1500 koronára, lakbérre 160 koronáról 200 koronára, a tanyai tanítók fizetése pedig 800 koronáról 1000 koronára, az iskolaszolgáké pedig 480 koronáról 600 koronára emeltetett.

Az izraelita tanítók egyikének fizetése 1400 koronáról 1500 koronára, a másiké 1000 koronáról szintén 1500 koronára, a tanítónő fizetése 900 koronáról 1300 koronára, az iskolaszolgáé pedig 336 koronáról 400 koronára emeltetett.

Ezen fizetésemelések fedezésére a város 3 1/2 % pótládó vet.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a város gyámpénztári kezelése, számvitel és ezeknek ellenőrzéséről alkotandó szabályrendelet iránt. — Megfelelő eljárás végett a városi árvaszékek adatott ki.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a gyámpénztári kölcsönök után szedendő kamat leszállítása iránt hozott határozat jóváhagyása iránt. — Tudomásul vétetik és a jóváhagyás kinyerése végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozatott.

A m. kir. pénzügyminiszternek intézvénye, — nemkülönb a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnak értesítése az italméresi jövedék többletének ki nem adása iránt. — A m. kir. pénzügyminiszter feliratilag megkerestetik rendeletének visszavonása iránt.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter intézvénye az alkotandó egységes vásárrendtartási szabályrendelet tárgyában. — A jogügyi bizottság és az ipartanács által javasolt módosításokkal fogadtatik el.

Báró Bánffy Dezső országgyűlési képviselő köszönő levele a szövetkezett pártok vezéreinek mult év szeptember 23-án Bécsben történt fogadtatása alkalmával történtek miatt a város közönsége által hozzá intézett üdvözlő iratért. — Tudomásul vétetik.

A bíráló választmány jelentése a mult évi december hó 11-én a belvárosi választókerületben megtartott városi bizottsági tagválasztás tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A városi tanács előterjesztése Szauerborn Antal utbiztos jutalmazása iránt. — 100 korona jutalomban részesítettik.

A városi tanács jelentése dr. Mayer Nándor bizottsági tagnak a Metz-féle italméresi járulék behajtása kérdésében történt felszólalása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Angyal János és társai kérelme városi maradványföld eladása iránt. — Eladatott.

Dr. Danninger Ádámné és társa kérelme Mosztonga terület eladása iránt (I. szavazás). — A legközelebbi rendes közgyűlés tárgysorozatába felvetetni határozatott.

Dr. Mayer Nándor kérelme városi maradványföldnek hosszabb időtartamra leendő bérbeadása iránt. — 20 évre bérbeadott.

Strangarits János kérelme Mosztonga területnek eladása iránt. — Elutasított.

A városi tanács előterjesztése a sziváci országútnak a vámháztól a Thum-féle szállásig terjedő részének szabályozása iránt. — Elfogadtatott.

A város polgármesterének előterjesztése a gyámpénztári, valamint egyéb alapok és alapítványok pénzeinek a város által leendő igénybevétele iránt. — Elfogadtatott azzal, hogy a közgyűlés napjáig beérkezendő kérvények mind figyelembe vétessenek.

A városi kórház és szegényház élmezésének biztosítása tárgyában megtartott árlejtés eredménye. — Grosits István kereskedő 29%-os ajánlata fogadtatott el.

Előterjesztése dr. Danninger Ádám kórházi orvosnak a kórházi és szegénymenházi személyzetnek szaporítása iránt. — Felhivatott a városi tanács, hogy a tisztí főorvos és a közegészségügyi tanács meghallgatásával tegyen konkrét javaslatot.

A városi tanács beterjeszti a Ferencsatorna mellett létesítendő népfürdő tervét és költségelőirányzatát. — Az ártézi kutak létesítéseig függőben tartatik.

A pénztárak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. — Tudomásul vétetik.

Somogy vármegye közönsége megküldi a kormány által foganatosított kormánybiztosi kinevezés tárgyában hozott közgyűlési határozatát. — Hason szellemű felirat intéztetik.

A D. M. K. E. kérvénye a felállítandó internátus költségeihez való hozzájárulás iránt. — 10 éven át évenként 200 korona megszavaztatik.

Mérő Ignác és társai városi törvényhatósági bizottsági tagok indítványa a városi küldöttségek tárgyában. — A polgármester utasított, hogy a küldöttségek kérdését mindenkor a közgyűlés elé terjessze.

Temunovits József és társai tanítók kérvénye fizetésüknek felemelése iránt. — A tanítók fizetésének felemelésére összesen 12634 korona adatott meg és fedezetül a pótládó 3 1/2 % -al felemeltetni határozatott.

Eibl Miksa zombori lakos kérvénye a város kötelekébe való felvétele iránt. — Felvetetett.

A városi tanács előterjesztése az irodai szükségletekre 1000 korona póthitel engedélyezése iránt. — Megadatott.

A városi tanács előterjesztése az előre nem látható kiadásokra 4000 korona póthitel engedélyezése iránt. — Megadatott.

Ugyanannak előterjesztése kutak tisztítására 500 kor. póthitel engedélyezése iránt. — Megadatott.

Ugyanannak előterjesztéseapidijak és utazási költségekre 1300 korona póthitel engedélyezése iránt. — Megadatott.

A városi szemvevőségnek előterjesztése „Diszkert és faiskola fentartása“ cím javára 2300 korona póthitel megadása iránt. — Megadatott.

A városi tanács jelentése Konyovits Nedélykó bérhátraléka tárgyában. — Leiratni határozatott.

A városi tanács előterjesztése Krónits Tósa legeltetési díj hátralékának leírása tárgyában. — Leiratni határozatott.

A városi jogügyi bizottság javaslata a Konyovits—Vilimirovits-féle sikkasztási perből kifolyó és behajthatatlannak bizonyult városi követelések leírásba hozatala tárgyában. — Leiratni határozatott.

A róm. kath. iskolaszék beterjeszti az 1906. évi költségelőirányzatot. — Tudomásul vétetik.

A városi rendőrfőkapitány előterjesztése Parcsetich Simon városi lovasrendőr nyugdíjaztatása iránt. — Végkielégítésben részesített.

Balczér György közbiztonsági állatorvos kérvénye 2 havi szabadság iránt. — Megadatott.

Sztankovits István városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — 50 korona segélyben részesítettik.

Lukits Fülöp városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — 50 korona segélyben részesítettik.

Topálov Mihály városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — 50 korona segélyben részesítettik.

Masirevits Sándor városi hajdu kérvénye segély iránt. — 50 korona segélyben részesítettik.

Csupits József városi végrehajtó kérvénye fizetési előleg iránt. — Megadatik.

Az alispán és a tisztikar.

Vojnits István vármegyénk alispánja hivatalba lépése alkalmával a vármegyei tisztviselőkhöz a következő rendeletet intézte:

Bács-Bodrog vármegye tisztviselőihez!

A midőn a vármegye közönsége a múlt évi december hónapban megtartott rendes közgyűlésén egyhangú bizalmával alispánvá választott meg, teljes mértékben éreztem vállalkozásom súlyát és nehézségeit. Át voltam mindig hatva és át vagyok most is hatva attól a tudattól, hogy a nagy vármegye közigazgatásának vezetése már magában véve is gondterhes, nehéz feladat; annál nehezebb és gondteresebb a feladat, ha a közigazgatást úgy akarjuk vezetni, hogy az kötelességszerűleg úgy a magyar haza, mint a vármegye, mint pedig a közönség érdekei szempontjából megfelelő gyors, megbízható és kielégítő legyen. Ezen meggyőződésem dacára hálás köszönettel fogadtam a vármegye közönségének megtisztelő egyhangú bizalmát és vállalkoztam az alispáni állással járó nehéz kötelességek teljesítésére.

Hogy ezt tettem, arra az első, lelkesítő impulzust a saját lelkem, ambícióm, munkakedvem, lelkesedésem és a közigazgatási pálya iránt mindig érzett meleg szeretetem adta meg. Önérzettel elmondhatom magamról, hogy a negyedszázadot meghaladó közigazgatási működésem alatt minden tehetséggel, buzgó igyekezettel és forró ügyszeretettel dolgoztam. Ha szerény tehetségemet, munkakedvemet, lelkesedésemet és fizikai erőmet még fokozhatom, úgy azt teszem s az alispáni állással járó súlyos kötelességek teljesítésébe beleviszem az egész énememet. Ez a saját lelkemből fakadt bátorítás s ez az őszinte elhatározás talán képessé tesz arra, hogy a vármegye közönségének osztatlan bizalmát megfelelő eredményes munkával meghálálhassam.

Amellett azonban, hogy a saját erőmben, munkakedvemben és lelkesedésemben bízva az alispáni állás betöltésére vállalkoztam, biztatott és buzdított erre az a hitem és szent meggyőződésem, hogy a vármegye összes tisztviselői önfeláldozó barátsággal, forró ügyszeretettel és lelkes buzgósággal támogatni fognak vállalkozásomban. Ez a hitem és meggyőződésem bátorított végleg fel, mert tudom, hogy a tisztikar szorgalmas munkássága a feladatom nehézségeit eloszlatja, vagy legalább is nagyban megkönnyíti s biztosítja a jó eredményt, a melyet a törvényhatósági bizottság méltán elvárhat.

Tudva azt, hogy a tisztviselőknél buzgó, lelkiismeretes támogatása reám a közügy szempontjából minő fontos körülmény, hozzájuk kívánok néhány szót intézni mindjárt alispánságom kezdetén, hogy így a főnök és a tisztviselő a munka kezdetén megértsék egymást és karöltve haladhassanak azon az uton, amely a nagy vármegye közigazgatásának helyes és eredményes irányára felé vezet.

Mindenek előtt kijelentem, hogy miként eddig, úgy a jövőben is, a jelenlegi vezető állásomban, a tisztviselőknél őszinte barátja óhajtok lenni. Nem tekintem a tisztviselőket alám rendelt közegeknek, hanem munkatársaimnak, barátainak, a kiket a munkájukban, kötelességeik nehéz teljesítésében őszinte baráti szeretettel óhajtok kalauzolni. A hivatalfőnökök bürokratikus ridegségét, ha állásom gondjai között lelkemet meg is kisértené, el fogom magamtól úzni, mert meg vagyok arról győződve, hogy ez a ridegség a tisztviselőkhöz elhidegülésére, lelküknek közönyösségére vezet, ami viszont a közügynek van ártalmára. Nézetem szerint ugyanis, ha a tisztviselői karban nincs meg a szeretetteljes egyetértés, akkor nem is lehet sikerrel szolgálni azokat a nagy célokat, amelyek ki vannak tűzve és nem is lehet sikeresen megfelelni annak a szép hivatásnak, amely végeredményében a magyar haza boldogulásának és jólétének előmozdításában csucsosodik ki. A bürokratikus hidegség, a széthuzás, a tisztelet és szeretet hiánya sok keserűséget szül; ennek nyomán aztán közöny támad, lohad az ügyszeretet s beáll az a teljes apathia, amikor a tisztviselő nem dolgozik lelkesedéssel a köznek, hanem kényszerűségből csak azért, hogy kenyere legyen. Ellenben, ha a tisztviselőkhöz között meg van a kölcsönös egyetértés, tisztelet, bizalom és szeretet, akkor egymás példáján felbuzdulva, egymást szeretettel és jópéldával buzdítva, egymást oktató és lelkesítő fokozódik a munkakedv, a lelkesedés s az eredmény nemcsak statisztikailag lesz kedvezőbb, hanem a végzett munka belső tartalma is hasonlíthatatlanul értékeesebb lesz.

Ennek a most vázolt szükséges viszonyoknak megteremtésében magam kívánok — mint jeleztem — barátságommal és szeretetemmél elől járni. Szükséges azonban, hogy a tisztviselőkhöz engem is hasonló érzelmekkel ajándékozzanak meg, a miben nincs okom kételkedni. Tetézzék azután meg a tisztviselőkhöz ezen érzelmeiket a legteljesebb bizalom érzésével. Forduljanak hozzám nemcsak hivatalos, de egyéb ügyekben is teljes bizalommal s bennem a hivatalos ügyekben mindenkori jóakaró főnököt, a más természetű ügyekben pedig odaadó barátot fognak találni. Részemről is meg lesz ez esetben a teljes bizalom, ami a gondjaimat apasztani s a tisztviselőkre nézve a szolgálatot kellemesebbé fogja tenni, amely két következmény ismét csak a közügynek válik majd előnyére és hasznára.

Nagyon természetesen nem elégséges, ha köztem és a tisztviselőkhöz között lesz meg a kölcsönös egyetértés, bizalom, tisztelet és szeretet. Hanem igenis szükséges, hogy a tisztviselőkhöz — mint már fentebb jeleztem — egymás között egymás iránt is hasonló érzéseket tápláljanak és pedig őszintén, bensőleg, nem pedig csak konvenciók udvariasságból. Ezért nem köthetem eléggé a lelkére a tisztviselői karnak, első sorban a hivatalvezetőkhöz, de a többiekhez is valamennyihez, hogy ennek az egyedül egészséges és felette szükséges,

méhében a közügyre ezer áldást rejtő viszonyoknak megteremtésére teljes jóakarattal munkálkodjanak közre. Hígyjék el, tisztelt kollegáim, hogy ez a viszony az egyedüli alapja az eredményes működésnek. Már pedig azt hiszem, mindnyájunknak az eredményes működés a célja; nos hát akkor, ha szükséges, teremtsük meg, ha pedig már meg van, akkor szilárdítsuk meg azt az alapot, a melyen aztán nyugodtan építhetünk, mert munkánk az ethikai erő, az önérzetes lelkesedés és az ambíciózus ügyszeretet tiszteletre méltó és biztos eredményt teremtő kifejezéseivel lesz vértelve.

Nagyon természetes azonban, hogy a most kifejezett meggyőződésem és a tisztviselőkhöz iránt érzett őszinte barátságom, tiszteletem és szeretetem mellett mindenkitől kötelességeinek pontos és szigorú teljesítését követeltem meg. Ezért felkérem a tisztviselőket, hogy teljes szorgalommal és teljes buzgósággal feleljen meg mindenki a hivatalának, mert a mily elismeréssel adózom a szorgalomnak, épen oly szigorral fogok fellépni azok ellen, akik hanyagul teljesítik a kötelességeiket. És miután úgy vagyok meggyőződve, hogy a tisztviselői állás nem azért van, hogy egyeseknek megélhetést biztosítson, hanem a tisztviselői állás és így a tisztviselő is a közért, az állam életének zavartalan menetéért, a közönség igazságos és méltányos érdekeinek szolgálataért van, a hanyagság és mulasztás megtorlásában kiméletet nem fogok ismerni. Fel-tétlen igyekezettel, megbízhatóságot, szorgalmat és kitartó, lelkes munkásságot várok el mindenkitől, mert ez mindnyájunk kötelessége s mert csak így felelhetünk meg hivatásunknak s mert ezzel tartozunk a törvényhatósági bizottságnak a bizalmáért.

Figyelmeztetem arra is a tisztviselőkhöz, hogy nem fogok sohasem megelégedni a pusztán statisztikai eredménnyel, hanem mindig mérlegelni fogom az elvégzett munka belső értékét. Ezért alapos és érdemleges munkát kérek. A felületes munka árt a közügynek s végeredményében nem hogy nem gyorsítja, hanem ellenkezőleg lassítja az ügymenetet.

A központi tisztviselőkhöz arra kérem, hogy a kezükbe kerülő ügyiratokat lelkiismeretes tanulmányozzák át; főleg, kisszerű észrevételekkel és intézkedésekkel ne késleltessék az ügyek végleges elintézését. Mindjárt első alkalommal hatoljanak be az ügy érdemébe s a lehetőség szerint mindjárt az első alkalommal érdemlegesen intézzék el az aktát.

Ugyanerre kérem a járási tisztviselőket is.

Ezen figyelmeztetésem szigorú betartását kívánom meg. Hosszu tisztviselői pályám alatt ugyanis bőven volt alkalmam tapasztalni, hogy az elodázó, rendszerint csak a statisztikai eredmény szempontjából készített referádák az ügyek érdemleges elintézését rendkívüli mértékben lassítják. Már pedig a közigazgatásnak a megbízhatóság mellett legfőbb kelléke a gyorsaság, természetesen nem az érdem rovására. Épen ezért a

statisztikai eredmény nem fog félre vezetni; *érdemleges megbízható gyorsaságot* kívánok; e szerint fogom a tisztviselő kvalitásáról magamnak a véleményt megalkotni.

Talán főöslegesen is említeni, de mégis hangsúlyozom, hogy a tisztviselők a közönséggel és a felekkel való érintkezésben legyenek udvariasak, előzékenyek és szolgálatkészek. A míg egyrészt kötelessége a tisztviselőnek, hogy a személye és állása iránt mindenki részéről tiszteletet követeljen, addig másrészt sohasem szabad arról megfeledkeznie, hogy a közönség érdekeinek szolgálatában áll s hogy ekként a közönség méltán elvárhatja a tisztviselő részéről a teljes szolgálatkészséget. Vallás- és nemzeti külömbőség nélkül feltétlenül mindenkor meghallgatandó mindenki, szegény és gazdag egyaránt s az illető ügye egyforma szeretettel és buzgósággal intézendő el. Ha a fél érdekei az ügyet sürgőssé teszik, akkor a hivatalos órák határait sem szabad az esetleges elutasításra jogczimul felhasználni, hanem azokon túl is rendelkezésre kell állani. Annyira fontosnak tartom a felekkel való korrekt bánásmódot s a felek érdekeinek pontos és gyors kiszolgálását, hogy az ez irányu legcsekélyebb panaszt is a legszigorubb megtorlás alá fogom venni. Viszont kötelességszerűleg kijelentem, hogy a tisztviselővel, ha a közönség részéről a legcsekélyebb sérelem érné, azonosítom magam s minden erőmmel azon leszek, hogy a legteljesebb elégtételt kapja meg.

A járási tisztviselőknél különösen a lelkére kötöm, hogy a községek iránt ne csak az adminisztráció rideg, kötelességszerű ellenőrzése szempontjából érdeklődjenek. A járási főszolgabíró — a hozzá beosztott tisztviselőkkel — legyen minden községének jóakaratu, lelkes támogatója és vezére. A törvényekben, szabályrendeletekben és rendeletekben megállapított jogokat és kötelességeket nem szabad ridegen, csak azért, hogy jól vagy rosszul eleget tegyünk állásunknak, egyszerűen alkalmazni. Jóakaratu érdeklődéssel kell a községek minden ügyét bonczkés alá venni, hogy így a jogok gyakorlása és a kötelességek teljesítése ne csak a járási tisztviselő állását biztosítsa, hanem az illető községnek tényleg hasznára és üdvére legyen. A főszolgabíró teljesítésén minél több külfoglalkozást és sohasem elégedjék meg a kiszállást szükségessé tevő konkrét ügy elintézésével, hanem minden alkalommal érdeklődjék a községi adminisztráció menete, a község minden érdeke iránt; hallgassa meg az óhajokat, a panaszokat, az előjáróságot lássa el tanácsokkal, utbagazításokkal; különös szigorral érdeklődjék minden alkalommal a község vagyonekezelése iránt és ott, ahol a pótlódó immár nagy terhet képez, de egyebütt is, kívánja meg a legnagyobb takarékoságot. Feltétlenül megkívánom azt is a főszolgabírótól, hogy minden legcsekélyebb mulasztást és hanyagságot már a csirájában toroljon meg és fojtsa el. Ha hónapokra és évekre visszamenő hanyagságok, mulasztások és visszaélések nyomára jövök, nem fogok

megelégedni az illető községi alkalmazottak megfenyítésével, hanem mindig felelőssé fogom tenni a járási tisztviselőket is, mert ezeknek lelkiismeretes, szigoru működése mellett semmiféle szabálytalanság sem húzódhatik hosszabb időn át.

A főszolgabírák szigoru figyelmébe ajánlom a községek közegészségügyét. Ezen ügynek lelkiismeretes gondozása egyik legfőbb állami érdek s így annak gondozása a közigazgatásnak egyik legszentebb hivatása. A főszolgabíráknak rendelkezésre állanak a szakközégek; őt teszem felelőssé, hogy azok buzgósággal feleljenek meg kötelességüknek s ne csak az imminens veszély esetén szorgoskodjanak, hanem preventive munkálkodjanak s tegyenek meg ambícióval mindent a közegészségügy tökéletesítésére.

Felkérem a főszolgabírákat arra is, hogy a tanügy iránt melegen érdeklődjenek s amennyiben olyan tapasztalatokat szereznének, hogy valamely községben a tanügy kivánni valót hagy hátra, azonnal tegyék meg jelentésüket. Ebben a fontos ügyben segídkezzenek a tanfelügyelőnek s észleleteiket vele is és velem is közöljék.

A főszolgabírákat ezen és más fontos teendőik mellett arra is kérem, hogy a hatáskörükbe vágó kérdéseken kívül melegen érdeklődjenek a községek kulturális haladása és társadalmi békéje iránt is. Minden szépet, jót és hasznosat tekintélyükkel támogassanak, a miben a magam részéről készséggel állok nekik és a községeknek rendelkezésére.

Lesz alkalmam meggyőződni arról, hogy a főszolgabírák és a járási tisztviselők miként felelnek meg kötelességeiknek. Elhatároztam ugyanis, hogy a főszolgabírói hivatalok megvizsgálásán kívül évenként több községbe is ki fogok szállni az adminisztráció tüzetes megvizsgálása s általában a község életének megismerése végett. Főleg ezen vizsgálatokból fogom magamnak a véleményt megalkotni a járási tisztviselőkre vonatkozólag, mert szerintem a községek adminisztrációja, haladása és fejlődése a járási hatóságnak igazi egyedüli tükré.

A közigazgatás tágas mezején sok olyan fontos dolog van, amit meg kellene említenem. Ez azonban felesleges, mert hiszem, hogy minden tisztviselő tisztában van a fontos feladatokkal, amelyek teljesítésére állásánál fogva hivatva van. Az előadott általános megjegyzéseimet azonban újlag és újlag szives figyelmükbe ajánlom és felkérem a tisztviselőket, hogy azokhoz szigoruan alkalmazkodjanak. Célom az, hogy e vármegye tisztikara velem együtt lelkiismeretesen megfeleljen a kötelességének. Ha e cél elérére, méltóvá tesszük magunkat a vármegye közönségének bizalmára és elismerésére; de megkapjuk a jól és becsületesen teljesített munka fölött érzett lelki örömben és gyönyörben a legszebb jutalmat is.

Hogy a munkánk minél egyöntetűbb legyen, hogy a vitás kérdéseket megbeszélhessük, hogy alkalmat adjak az egyes közigazgatási kérdésekben

a nézet és véleménynyilvánításra s így a kérdések tisztázása mellett az egymástól való tanulásra, a vármegyei ügyviteli szabályzat 53. §-a alapján folyó évi február hó 10-től kezdődőleg minden szombaton délután 3 órakor tisztiz értekezletet tartok, amelyen való megjelenés az alispáni hivatal előadószemélyzetére nézve kötelező; de megjelenhetnek azon a többi központi tisztviselők, valamint a járási tisztviselők is. A járási tisztviselőket az értekezletekre a szükséghez képest be is fogom rendelni. Kötelességévé teszem az alispáni hivatal összes előadóinak, hogy minden vitás, vagy ha nem is vitás, de érdekes avagy általános jellegű ügyet az értekezlet előtt nekem jelentsenek be, hogy aztán én elrendelhessem az ügynek az értekezlet elé való vitelét. Kötelességükévé teszem a főszolgabíráknak, hogy úgy a hivataluknál előforduló, de esetleg különben elem nem kerülő, ugyszintén a községeknél előforduló vitás, általános jellegű s a közigazgatási látókör és ismeretek szélesítése szempontjából fontos ügyet jelentsenek be, hogy az ilyen ügyek a tisztiz értekezleten szintén megbeszélhetők legyenek.

A központi tisztviselők külfoglalkozására nézve közlöm, hogy egy naplót fektettem meg, amely a hivatalos helyiségemben lesz elhelyezve. Minden tisztviselő tartozik az elutazása előtt nálam jelentkezni s ebbe a naplóba sajátkezűleg bejegyezni a kiküldő rendelet számát, az elutazás és a hazaérkezés idejét. A hazaérkezéskor a tisztviselőnek újlag jelentkeznie csak az esetben kell, ha a bejegyzett időn túl maradt távol, amely esetben elfogadhatólag indokolandó az előre nem látott hosszabb elmaradás.

Az ügybeosztást a központi tisztviselőkre és előadókra vonatkozólag a következőképen állapítottam meg:

Főjegyző.

1. Megyei szervezési ügyek.
2. Panaszok és fegyelmi ügyek.
3. Gyógyszertárfelállítás.
4. Törvényhatósági átiratok.
5. Községi alkalmazottak, előjárók s képviselőtestületi tagválasztási ügyek.
6. A törvényhatósági közgyűlés s az állandó bíráló választmány jegyzője.

Főorvos.

Közegészségügy.

Főügyész és alügyészek.

Peres ügyek, letiltási ügyek, tagosítás, betétszerkesztés s egyéb birtokrendezési ügyek.

I. Lánckor Antal I. al- és tb. főjegyző.

A számonkérőszék jegyzője.

Katonaügyek.

Népszámlálás.

Számonkérőszék.

II. Lederer Pál tb. főjegyző.

Az ipartanács jegyzője. Munkásközvetítő.

1. Kihágási ügyek.
2. Italmérési ügyek.
3. Erdei ügyek.
4. Közig. jegyzői tanfolyam.

5. Mesterséges borok.
6. Mezőrendőri ügyek.
7. Büntügyi nyomozás.
8. Esküdtbírói ügyek.

III. Tripolszky Gyula vármegyei aljegyző és tb. főjegyző. A közigazgatási bizottság munkásügyi albizottságának előadója.

1. Rendészeti közigazgatási ügyek.
2. Egyesületi ügy.
3. Munkásügyek, munkásigazolványok.
4. Házalási ügy.
5. Építési ügyek. (Szabályrendelet.)

IV. Kleiner Lajos vármegyei aljegyző és tb. főjegyző. Az igazoló választmány, a megyei és községi jegyzők nyugdíjellenőrző választmányának jegyzője.

1. Honosság.
2. Czimerhasználat.
3. Községi ügyek.
4. Megyei alkalmazottak és községi jegyzők nyugdíjügye.

V. a) Sztrilich Béla vármegyei aljegyző és tb. főjegyző. A gazdasági választmány jegyzője.

b) Zsigmond János vármegyei aljegyző. A központi választmány jegyzője.

1. Uti és vámügyek.
2. Vízügy.
3. Táviró és távbeszélő.
4. Vasúti ügyek.
5. Utadó ügyek.

VI. Scherer Rezső vármegyei aljegyző. A közigazgatási bizottság jegyzője.

1. Utlevél s kivándorlási ügy.
2. Közigazgatási bizottság elé tartozó betegápolási ügyek.
3. Zálogintézetek.
4. Sajtó.

VII. Jeisel Henrik szolgabíró, tb. főszolgabíró.

1. Illetőségi és betegápolási ügyek.
2. Körözések.
3. Iparügyek.

Szabovlyevits Dusán központi főszolgabíró.

Községi vizsgálatok.

Popovits Sebő főlevéltárnok, tb. főjegyző.

Anyakönyvi ügyek, névváltoztatás, mértékhitelítés.

Szalay Frigyes tb. főjegyző.

Községi vegyes ügyek és más különféle ügyek.

Falcione László közigazgatási gyakornok.

1. Tisztviselők és szolgák személyi ügyei.
2. Mellékbüntetés nyilvántartása.
3. Kihirdetés alóli felmentések.
4. Könyvradománygyűjtés.

M. kir. főállatorvos.

1. Állategészségügy.
2. Vásárok.
3. Állattenyésztés.

Szemző István nyugdíjügyi előadó.

1. Községi alkalmazottak nyugdíjügye.
2. Községi alkalmazottak s előljárók nyilvántartása.

M. kir. számvevőség.

Számadási ügyek.

Értesitem a központi előadókat arról is, hogy az egyes ügydarabok előadására vonatkozólag a következő sorrendet állapítottam meg:

Hétfő: Főjegyző.
Főorvos.
Lánczkor Antal tb. főjegyző.
Lederer Pál tb. főjegyző.
Főügyész és alügyészek.
Scherer Rezső aljegyző.

Kedd: Tripolszky Gyula tb. főjegyző.
Kleiner Lajos tb. főjegyző.
Sztrilich Béla tb. főjegyző és Zsigmond János aljegyző.
M. kir. állatorvos.
M. kir. számvevőség.
Scherer Rezső aljegyző.

Szerda: Jeisel Henrik tb. főszolgabíró, szolgabíró.
Szabovlyevits Dusán központi főszolgabíró.
Popovits Sebő főlevéltárnok, tb. főjegyző.
Szemző István nyugdíjügyi előadó.
Lánczkor Antal tb. főjegyző.
Scherer Rezső aljegyző.

Csütörtök: Főjegyző.
Főorvos.
Lederer Pál tb. főjegyző.
Főügyész és alügyészek.
M. kir. számvevőség.
Szalay Frigyes tb. főjegyző.
Scherer Rezső aljegyző.

Péntek: Tripolszky Gyula tb. főjegyző.
Kleiner Lajos tb. főjegyző.
Sztrilich Béla tb. főjegyző.
M. kir. állatorvos.
Jeisel Henrik tb. főszolgabíró, szolgabíró.
Scherer Rezső aljegyző.

Szombat d. e.: M. kir. számvevőség.
Popovits Sebő főlevéltárnok, tb. főjegyző.
Szemző István nyugdíjügyi előadó.
Szabovlyevits Dusán központi főszolgabíró.
Scherer Rezső aljegyző.

Szombaton a délutáni tiszt értekezletek miatt az előadók csak a délelőtti folyamán mutathatják be darabjaikat, a többi napokon azonban a hivatalos órák alatt hármikor. A sürgős természetű ügyeket természetesen a most közölt sorrendre való tekintet nélkül minden előadó tartozik az előírt vagy a külön megállapított időben soron kívül bemutatni.

Befejezésül arra kérem a tisztviselőket, hogy ezen jóakaratu rendeletemhez komolyan és szigorúan alkalmazkodjanak. Engem a tisztviselőkkel szemben alispáni működésemben ezek az intenciók fognak vezetni. Jóakaratu barátság mellett a becsület, szorgalmas munkásság szigorú megkövetelése, — ez a jelszavam!

H i r e k .

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Lovassy Ernő kalocsai törvényszéki joggyakornokot az újvidéki járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezések. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Dományi Ármán óbecsei járási m. kir. állatorvost Budapestre, Láng János zsablyai járási m. kir. állatorvost Paksra, Simontsits Dezső bácskulai járási m. kir. állatorvost Karcagra helyezte át; helyükbe az óbecsei járási m. kir. állatorvosi állásra Csia Károly, a zsablyai járási m. kir. állatorvosi állásra Székely Áron, a bácskulai járási m. kir. állatorvosi állásra pedig Bétsch Jakab m. kir. állatorvosokat helyezte át.

A zombori szabad lyceum egyesület 1906. február 18-án d. u. 5 és fél óraker a városháza dísztermében Lítke Aurél ur, a budapesti egyetemi földrajzi intézet első asszisztense tart előadást. Az előadás tárgya: Oroszországról vetített képekkel. Az előadás ingyenes s mindenkinek szól. Jegyek nem adatnak ki.

Kapisztrán János temploma.

Hunyadi János bajtársat, Kapisztrán János az illoki kolostorban töltötte életének utolsó éveit. Ott is halt meg s celláját kegyelettel keresik fel a kis szlavonai községben megforduló idegenek, különösen a magyarok. A kolostor temploma még a 13-ik században épült és bizony a fölötté elviharzott századok folyamán erősen megrokkant. A ferencrendi zárda restauráltatni szeretné a történelmi nevezetességű templomot s az ehhez szükséges 100.000 koronát országos gyűjtés útján igyekszik megszerezni. A lelkes hangu felhíváshoz, melyben a testvér magyar nemzetet adakozásra szólítja fel, kis füzet van csatolva, amelyben dr. Margalits Ede egyetemi tanár szeretettel ismerteti röviden a templom történetét és a restaurálás terveit, nemkülönben Kapisztrán János életét. A templom restaurálásához szükséges összeg gyűjtésében Pater Rodics Rafael személyesen is buzgólkodik s a napokban öfelségénél a királynál is jelentkezett kihallgatáson, aki melegen érdeklődött a történelmi nevezetességű kolostor iránt s legnagyobb jóakarattal ígérte meg anyagi támogatását.

Négercsoport Zomborban.

A zombori katolikus legényegylet ifjúsága nem kímélve fáradságot és nem sajnálva költséget, lehozatja a jelenleg Budapesten tartózkodó afrikai négercsoportot, melynek impresszáriója a napokban Zomborban volt és megegyezésük folytán f. hó 18-án vasárnap este 8 óraker a kath. legényegylet helyiségében egy egész négercsoport fog előadást tartani, mely érdekes alkalmat a nagyközönség figyelmébe ajánljuk. A katolikus legényegylet ez alkalomra a következő meghívót bocsátotta ki: A zombori kath. legényegylet 1906. évi február hó 18-án este saját helyiségében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Az előadás kezdete pontban 8 óraker. Belföldi: személyjegy 80 fill., családjegy 2 kor. Számozott helyek az első hat sorban: személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor., 40 fillér. Felülvezetéseket köszönettel fogadunk. Műsor: 1. szám. Flipper és Nobbler. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Willam Brough. Személyek: Flipper — Müller János. Nobbler — Bach Mihály. Másodemeleti lakó — Moró András. Jim — Lux Antal. 2. szám. Sanyaró Vendel. Kuplé. Éneklő ifj. Gégner József, hegedűn kíséri Butkovits Antal. 3. szám. Vendégfellépte a jelenleg Budapesten időző „afrikai néger csoport”-nak. Mr. Sraharrhar, Mr. Kalahari, Mr. Landsi és Mr. Mozioatunya a világ legelső néger quartette! A néger csoport műsorának kimagaslóbb számai: 1. „Szakalava”, néger induló. 2. „Bamanguató”, néger románc. 3. „Néger csatadal”, stb. 4. „Cake walke”, táncolja az egész néger csoport.

Uj ügyvéd. Dr. Janovich Miklós ügyvédi irodáját Zomborban, Szent János-utca 9. szám alatt (a postahivatal és a kir. kincstári ügyészség épülete mellett) megnyitotta.

Szalámi és zsirfinomítógyár

rt. Szabadkán. Szabadkán részvénytársasági alapon szalámi és zsirfinomítógyárat alapítanak 400.000 korona alaptőkével. Az alapítók: Mamuzsich Lázár, dr. Purgly Sándor és Pleszkovits Lukács.

A békéscsabai magyar műbutorgyár rt. Baján fióktelepet létesített.

Sztrájk a bajai tanítóképzőben. A bajai tanítóképző intézetben kiütött diaksztrájkról a következőket írja tudósítónk: A múlt pénteken történt, hogy az intézet harmadik A) és B) osztályának összes növendékei, mintegy hatvanan eltávoztak az internátusból s a szomszédos Szeremle községbe mentek. Onnan levelet irtak Scherer Sándor igazgatónak, akitől sérelmeik orvoslását kérték. Sérelmeik közé tartozik, hogy az igazgató hét növendéket ki akart tiltani az intézetből, hogy az internátus lakói büntetésből, mert nem tudták a leckét, gyakran nem kaptak ebédet, vagy vacsorát, továbbá, hogy a tanárok az ifjakkal méltatlan módon bántak. Panaszkodtak a levélben, hogy Zsoldos Elek harmadik osztályu növendéket, akit a mozgalom értelmi szerzőjének tart az igazgatóság, rendőri felügyelet alá helyezték. Az igazgató a diákok levelére a következő rövid választ küldötte: „Jőjjenek vissza, atyái szeretettel várom önöket.” A diákok erre visszatértek az intézetbe, ahol azonnal szigorú őrizet alá vették őket és sérelmeik orvoslásáról szó sem volt. Másnap a fiúk az ablakon át ismét megszöktek. A diákok, mint újabban értesülünk, visszatértek az intézetbe és az előadás is megkezdődött. Zsoldos Elek ellen megszüntették ugyan a rendőri felügyeletet, de kizárták az intézetből. A diákok erre két táviratot akartak föladni a harmadik A) és B) osztály aláírásával. Az egyikben a kultuszminisztert kérték, hogy miniszteri biztost küldjön ki az ügy megvizsgálására, a másik távirat az egyetemi ifjuság támogatását kérte. A postai igazgatóság mind a két távirat továbbítását megtagadta azzal a megjegyzéssel, hogy aláírás nélkül a táviratokat nem továbbítja. Scherer Sándor tegnapelőtt Budapestre utazott, hogy jelentést tegyen a dologról a kultuszminiszternek és hogy a vizsgálat vezetésére miniszteri biztost kérjen. Zsoldos Elek is a fővárosba utazott, hogy az egyetemi ifjuság erkölcsi támogatását kérje. — A budapesti egyetemi ifjuság alkotmányvédő bizottsága is foglalkozott a bajai tanítójelöltek dolgával. Az alkotmányvédő bizottság kimondta, hogy magáévá teszi ez ügyet és az igazgatósághoz kérelmet intéz, hogy foglalkozzék még egyszer behatóan a dologgal.

Művészi hangverseny. Geyer Stefi európai hírű hegedűművész és Dienzl Oszkár zongoraművész 1906. február 22-én este a városi színházban a zombori szabad lyceum egyesület javára együttes hangversenyt tartanak. Műsor: 1. Paganini hangverseny D dur, Geyer Stefi. 2. a) Rachmaninoff: Prelude, b) Sinding: Frühlingsrauschen, zongorán Dienzl Oszkár. 3. Wieniawsky: Faust ábránd, hegedűn Geyer Stefi. 4. Merkler: a) Valse interméde, b) Dienzl fonódal, c) Sinigaglia Rhapsodie piemontaise, hegedűn Geyer Stefi. 5. Debussy: Danse, zongorán Dienzl Oszkár. 6. Vieuxtemps: Rondo, hegedűn Geyer Stefi. A szokásos színházi helyárok mellett belépti jegyek kaphatók Schön Adolf könyvkereskedésében. A bérlek elővételi joga folyó hó 18-án délig marad érvényben.

Talált tárca. A Sesevits-féle korcsmában egy börtárca találtatott váltópénzzel, melyet igazolt tulajdonosa a rendőrségnél atvehet.

Országos vásár. A szabadkai országos vásár folyó hó 18., 19. és 20-án fog megtartani, mely vásárra a III., V. és VII. állategészségügyi kerületekből származó sertések kivételével mindennemű állat felhajtható.

Bajai kereskedők a magyar iparért. A bajai kereskedők Nadas Nándor tanár kezdesére értekezletet tartottak és elhatározták, hogy olyan cikket, amelyet Magyarországon is gyártanak, nem vesznek külföldön. A mozgalomba bevonják a környék kereskedőit is.

Építő közönség figyelmébe. Kern János, ki a napokban az építészeti vizsgát sikerrel letette, ajánlja magát a n. é. építő közönség szíves pártfogásába. Lakik: Stájer-utca 31. sz. a.

Pályázat orvosok özvegyei és árvái részére. A dr. Jankovits Fülöp és Mör-féle segélyalap 350 koronát kitevő ez évi kamatait egy Magyarországon gyakorlatot üzőtt orvosdoktor magyar állampolgári joggal bíró szegény és tisztességes özvegynek vagy árvájának adományozzák. Pályázni a segélyért a budapesti kir. m. tudományegyetem orvoskari testületéhez intézett, kellően felszerelt és megokolt kérvényben kell, mely az orvoskari dékáni hivatalban nyújtandó be. Az igényjogosultságot az árváknál az illetékes gyámhatóságnak, özvegyeknél pedig, amennyiben az okmányt kis- vagy nagyközségek előjárósága állítja ki, az illetékes főszolgabírói hivatalnak kell láttatni.

Értesítés. A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1906. március hó 4. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vizmű-telepen fognak megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

Zálogosok visszaélése. A kézi zálogüzlettelajdonosok közül igen sokan beszedik a felektől a kincstári illetéket a zálogtárgy lejárt és kiváltása és esetleg az elárverezése közötti időtartamra is, holott a kincstár tőlük az illetéket nem követeli. A kereskedelemügyi miniszter most kimondta, hogy ez büntetendő esemény. Ennek a visszaélésnek a megakadályozására ezentul a zálogüzletekben hirdetését kell kifüggeszteni, hogy ilyen illeték nem szedhető.

A kivitellel foglalkozó kereskedők figyelmébe. A Németországgal kötendő új kereskedelmi szerződésünk tudva lévően március hó 1-én fog életbe lépni és régi vámtételek csak azon árucikkeknek nyerhetnek alkalmazást, melyek a német vámhatáron március elseje előtt jutnak át. Némely kiviteli árucikkünk vasuti szállításnál előreláthatólag nagy torlódás lesz e hónapban és éppen ezért a szegedi kereskedelmi és iparkamara ezuton figyelmzetteti az érdekelteket, hogy a Németországba rendelt küldeményeiket lehetőleg február első felében adják föl vasuti szállításra, mert bár a m. á. v. kivételes intézkedéseket tett a forgalom lehető gyors lebonyolítása érdekében, az előrelátás igen helyén való.

A gümöbacillus életrevalósága. Twichel egy angol orvosi lapban közzéteszi újabban tett kísérleteinek eredményét a tuberkulózis-bacillus életképességéről a köpetben. Légmentesen elzárt üvegekben és nedves dobozokban, a világosságtól megvédeve, a bacillusok 188 napig életképesek maradnak; vattával elzárt üvegekben 172 napig; fényben 153 napig; nedves homokban és közönséges szétzört fényben (nappali világosság) ugyancsak 153 napig; zsebkendőben 110 napig; szőnyegen 70 napig; homokon, száraz és világos helyen 70 napig marad meg a gümöbacillus életképessége. A napsugarak hatásától a köpet 7 óra múlva elveszti fertőző erejét. A sötétség meg a nedvesség tehát ama tényezők, amelyek meghosszabbítják a tuberkulózist okozó bacillus életét.

A terményhamisítások üldözése. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy az 1895. évben hozott törvény alapján indított terményhamisító-kihágások során — a tettenérést kivéve — minden egyes olyan eset alkalmazásával, amelynél a gyanúsított egyén a hamisítást be nem ismerve, azzal védekezik, hogy a hamisított terményt, terméket vagy cikket ebben az állapotában mástól szerezte és ezt az állítást igazolta, a vizsgálatot a részéről megnevezett eladó ellen, valamint a forgalomba hozók ellen is mindaddig ki kell terjeszteni, amíg a hamisítás alanyi tényálladéka kétséget kizárólag meg nincs állapítva.

Uj bacillus. Darmstadtból jelentik, hogy Lorenz dr., aki a sertésvörheny bacillusát elsőnek ismerte fel, most fölfedezte a lovaknál fellépő ragadós mellbetegség bacillusát, amelyet eddig nem ismervén, a tífus- vagy mellhártyagyulladás tévesztettek össze. Orvosi szakkörök nagyon sokat várnak az új találmánytól és remélik, hogy rövid idő múlva

készíthetnek olyan szert, amelylyel a lovakat ezen betegség ellen immunissá tehetik.

Halálos haleset. Mozsor községben el volt terjedve a hír, hogy a határban farkas van. Matejasev Ulián amidőn ezt meghallotta, vadászszenvedélye felébredt, nyomban fegyvert fogott s a farkas keresésére ment. A meddő kutatás után a községbe visszatérve, egy ház előtt karjára akasztott puskával megállott és amidőn tovább akart menni, fegyvere megakadt és elsült. A löveg a jobb mellébe furdott s rögtön halálát okozta. A szerencsétlen ember üránt általános a részvét.

Élőnövények külföldre szállítása. A rendőrkapitány közhírré teszi, hogy az élőnövények külföldre az 1882. XV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi fillokkera egyezmény 3-ik cikkének második bekezdésében említett hatósági bizonyítvány nélkül csupán a hatóságilag megvizsgált azon telepekről szállíthatók, amelyek a szabad növényforgalomra jogosított kertészetek kimutatásába fel vannak véve. Ezek részéről csupán az említett egyezmény 3-ik cikkének második bekezdésében érintett nyilatkozat mellékelve szükséges. A külföldi forgalomra jogosítottak kimutatásába fel nem vett kertészetekből a növény küldeményekhez a feladói nyilatkozaton kívül még oly származási hely illetékes hatóság által kiállítandó hatósági bizonyítvány is csatolandó, amelyben a vizsgálatot teljesítő szakértő neve is befoglaltatik, felhívottnak tehát azok, akik a jogosítottak névjegyzékébe felvéteni óhajtják magukat, hogy a rendőrségnél a telep megvizsgálhatása végett legkésőbb f. évi augusztus 15-ik felentkezzenek.

A vidéki rendőrségek államosítása. Több vidéki lap, állítólag a belügyminiszteriumból kiszivárgott hírek alapján írta, hogy a miniszterium elhatározta, hogy a vidéki rendőrségeket államosítja. E célból már minden előmunkálat meg is történt s már a közel jövőben, ugy lehet már április havában várható, a belügyminiszternek e terv kivételére irányuló rendelete. A államosítás ki fog terjedni az összes vidéki rendőrségekre s mivel annak keresztülvitele természetesen nem történhetik meg egyszerre, elsősorban a debreceni, satoraljaujhelyi, a kassai, békésabai és békésgyalui rendőrség államosítása van tervbe véve. Ezek után sorra kerülnek a többi vidéki nagyvárosok. A tervezet csupán azokat a rendőrtisztviselőket hagyná meg mostani rangfokozatukban, akik bizonyos esztendei rendőri szolgálatot vagy jogi képesítést tudnak felmutatni. Az államosítás esetén a rendőrség szervezete a budapesti államrendőrség mintájára változnék meg.

A furcsa freskó. Ismeretes adoma, de kevesen tudják, hogy ki az igazi gazdája. Hogarthot, a nagy angol festőt egy izben a fukarságáról nevezetes Leslie lord megbizta azzal, hogy a palotájának egyik terme számára freskót fessen, amely a vörös tengeren keresztülvonuló zsidókat és az üldöző Faraót ábrázolja. A művész száz guineát kért a freskóért, a lord azonban csak huszat akart adni.

— Nos, jó — felelte a festő. — Mint-hogy ugyis szűken vagyok a pénzzel, elfogadom az összeget, csak éppen azt az egyet kötöm ki, hogy a husz guineát előre fizessék ki nekem.

A kívánságát teljesítették és Hogarth átvette a terem kulcsát, hogy másnap korán munkához foghasson. Alig, hogy a nap fölkel, megjelent a palotában egy mázoló, óriási vödör vörös festékkel s egy hatalmas meszelővel. Mielőtt a lord még fölébredt volna, a terem egész fala vörvörösre volt befestve.

Hogarth szakértelemmel nézegette a művet s aztán elhívatta a palota gazdáját, aki nagy várakozással lépett a terembe.

— Ime, a kész munka — monda Hogarth, — Micsoda? Készen van? — kezdte a lord és kétségbeesett pillantást vetett a vörösre mázolt falra.

— Mi ez? — Ez a vörös tenger — felelte a mázoló, a világ legkomolyabb hangján.

— A vörös tenger? — dadogta a fukar

nábob s a fogai szinte vacogtak. — De hát hol van Faraó? és hol vannak a katonái? Valamennyien a tengerbe fulladtak.

De hát hol az ördögbe vannak Izrael gyermekei?

— Azok — szolt Hogarth, illedelmesen meghajolva — szerencsésen elérték a tulsó partot.

„Antidol“ a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen, a szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belelegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az „Antidol“-t? amely egyszerű hatásért aranyéremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Zomborban: Tárczay István és Temesváry József gyógyszerárjaiban, valamint Németh Ignác városi gyógyszerárjában, Szent-György-tér, telefon 71. 20—17

Farsang. Juristabál.

A legfényesebb mulatsága e farsangnak tegnap este, folyó hó 15-én zajlott le a vármegyeháza dísztermében és a főispáni, valamint az alispáni lakosztályokban, mint mellék helyiségekben. Most, amidőn még a báljé mamorító zenéje a fülembé cseng és inceskedve lopja elém a csábos est emlékét, bizony nehezemre esik a riportter hideg józanságával papírra vetni a valóság és tények hosszú, káprázatos sorozatát. Együtt volt az egész Bácska, s akik így láttuk vármegyénket, büszkék lehetünk reá. Annyi szép szál virágot, annyi fészlő rózsabimbót és lilomot nem teremhetedhet ország, csak a mi szűkebb hazánk, a Bácska. Káprázott a szem a sok szép menyecske és leány láttára.

De vegyük sorrendben a dolgokat, hagyjuk el egy pillanatra hölgyeinket.

A vármegyeház kapubejárata, a lépcsőház, s maga a feljárt is pompás látványt nyújtott s mintegy izlelítője volt a teremben váró gyönyörűségnek. A fordulónál délszaki növényekből ügyesen összeállított csoportozat volt elhelyezve, mely pompás látványt nyújtott a zöldjében elhelyezett villanyos körték intenzív sugarával. Összességében a lépcső igen hatásos benyomást tett.

De még sokkal meglepőbb látvány tárult elénk a vármegyeház dísztermében és a melléktermekben izléses dekorációjukkal. Mintegy 170 villamos körte világította meg a tánctermet, amely nappali fényben uszott. A karzatán izléses drapériák függtek. A terem utcai részének megfelelőleg ügyesen összeállított baldachin emelkedett, míg a szemben levő falon a zentai csatakép, Eisenhut remek festménye gyönyörködtette a szemet. A terem hosszában elhelyezett metszett tükör-üvegek csalóka játékot folytattak a bálnak amugy is varázslatos képével. Értékes gobelinek és szép szőnyegek poetikusan emelték a remekebbnél remekebb báljé tölteteket. Az éttermekben és női szalonban, valamint a cukrászdában szép függöny-diszítés díszítette a készítőjének izlését és tudását.

A két egyesített zenekar pontban 9 órakor zendített rá, mialatt a közönség mind sűrűbb és sűrűbb tömegekben érkezett, úgy hogy 10 órára már zsufolásig megtelt a fényes terem szebbnél-szebb toalettakkal. Az érkező hölgyeket a rendezőség fogadta Jeisel Henrik háznaggyal az élén. Latinovits Pál főispán lebilincselő szeretetreméltósággal teljesítette védnöki tisztét.

A hullámzó tömeg éppen a maga meghatározatlanságánál fogva volt érdekes és vonzó — álomkép.

A bálközönség zömét a vidékről felrándult vendégek képezték. A város tulajdonképeni báljé közönsége nem volt teljes számban jelen. Ez a körülmény első pillanatra feltűnt mindenkinek. Pótolhatatlan mulasztást követtek el azok, akik a mulatságon részt nem vettek, mert ily szép és elegáns bál városunkban még nem volt. Hogy ez így volt, az a derék rendezőségnek köszönhető, mely sem időt, sem fáradságot nem kimélt, hogy a Vadászkiert leégése miatt már majdnem elhalasztott bált ily szép sikerrel megvalósíthassa.

A táncrend, amellyel a rendezőség a hölgyeknek kedveskedett, előkelő izlésről tett tanúságot.

Kitűnő ételekről és italokról az Elefánt szálló vendéglősenek, Horvátovits Sztipónak messze földön híres konyhája gondoskodott. A cukrászdában pedig Tantner Ottó, jeles cukrászunk halmozta föl mindazt, ami szemnek-szájnak ingere.

A bálban megjelent urasszonyok és urleányok névsorát alább közöljük, ha esetleg valaki kimaradt volna, a riportter szives elnézésért esedezik.

Asszonyok: Nagy Istvánné (Palánka), Fratricsevits nővérek, özvegy Vissy Józsefné (Hódság), özvegy Michels Jánosné, Ertl Józsefné (Baja), Németh Arthurné, özvegy Csihás Benőné, Kirchner Károlyné, dr. Jovánovits Józsefné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Rittinger Antalné, Gehring Edéné, Löbl Károlyné (Torzsa), dr. Bruck Árminné, dr. Bruck Mórné (Apatin), Ámann Ferenéné, Dombovits Dávidné (Apatin), dr. Feles Adolfné, Trischler Gyuláné, dr. Frank Mihályné, Heinecz Kálmánné, dr. Kék Lajosné (Apatin), Göncz Gáborné, Preszly Jánosné, dr. Popovits Istvánné, Lederer Gusztávné (Kula), Jankovits Dusánné, Wámoscher Áronné, özv. Backhauszné, dr. Schiff Jenőné (Orosháza), dr. Krónits Istvánné, dr. Molnár Károlyné, Löbl Adolfné (Bácsföldvár), Hauke Imréné, Spitzer Lajosné (Apatin), Bakó Elekné, Pál Antalné, dr. Csernyus Pálné, Szabó Lászlóné, dr. Falcione Árpádné, Temesváry Józsefné, dr. Kabos Mártonné, dr. Danninger Ádámné, Halm Ottóné, Predragovits Szilárdné, dr. Gaál Istvánné, dr. Mikosevits Kanutné, Scherer Rezsóné.

Leányok: Nagy Ilonka (Palánka), Vissy Vilma (Hódság), Vissy Miczi (Hódság), Michels Margit, Ertl Paula (Baja), Ertl Mariska (Baja), Csihás Erzsike, Kirchner Madeleine, Jovánovits Leona, Jovánovits Matild, Donoszlovits Erika, Gehring Lenke, Löbl Irma (Torzsa), Dombovits Róza (Apatin), Dombovits Mariska (Apatin), Trischler Emma (Hódság), Willmann Margit (Hódság), Heinecz Viki, Kék Saczi (Apatin), Popovits Olga, Preszly Nelli, Popovits Milla, Lederer Mici (Kula), Kronits Mici, Löbl Margit (Bácsföldvár), Halm Marusza, Predragovits Stanci, Darázsny Leona (Nemesmilitics.)

Felülfizetők névsora: Listyevity Titusz 2 korona, Tripolszky Béla (Bács) 6 korona, Ertl József (Baja) 10 korona, Furó Géza (Baja) 4 korona, Löbl Károly (Torzsa) 10 korona, Konyovits Antal 5 korona, Piukovits Elemér (Budapest) 20 korona, Latinovits Pál 6 korona, Spitzer Lajos (Apatin) 2 korona, Löbl Adolf (Bácsföldvár) 4 korona.

A történeti hűség kedvéért ide iktatjuk, hogy a bál reggeli 8 órakor ért véget. A.

Álarcos bál. A zombori általános munkásszakegyesület folyó hó 25-én, farsang utolsó vasárnapján a „Pokol“ vendéglő összes termeiben nagy álarcos bált rendez. Beléptidij személyenként 1 korona, előre váltva 80 fillér. A két legszebb női maszk értékes ajánlásokban részesül.

Cigánybál. Sipos Ferkó zenekara folyó évi március hó 1-én (csónka csütörtökön) a Szemes József-féle vendéglő összes termeiben cigány-bált rendez. Belépődij: személyjegy 1 korona. Családjegy 3 korona. A zenét a csónoplyai első tambura-zenekar szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor.

A kulai dalárda 1906. évi február hó 26-án, (hushagyó hétfőn) saját pénztára javára a polgári olvasó egyesület helyiségeiben álarcos, jelmezes, bohókás farsangi estélyt rendez. Az álarokban megjelenők kényelmére jegyek előre válthatók Halász Mihály dalárdai pénztárnoknál.

Jelmezbál. Farsang utolsó napján február hó 27-én a topolyai Ifjusági Önképzőköri nagyszabású jelmezbált rendez a Csernyus-féle vendéglő nagytermében.

A ujvidéki „Tabitha“ ág. ev. nőegylet táncmulatsága e hó 24-én lesz az Erzsébet-szálló nagytermében.

Az óbécsei róm. kath. földmives ifjusági egyesület fővédnökségét Városov Gyula kalocsai érsek elvállalta és mint ilyen az egyesület világi elnökeivé Gortva Péter és Budai József földmives gazdákat kinevezte.

Közgazdaság.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és kevés kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.00—2.80, muhar 3.10, alomszalma 1.50, zsupszalma 1.75, szécska 2.10 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 7.70—7.90, tengeri 6.85, rozs 6.70, árpa 7.20 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

Nyuszi. A vers „föltétlenül“ nem „leközöl“-hető. Jobbat, — a melyen esetleg szivesen igazítunk.

P. L. Zombor. Igaza van. „Nem való a toll mindenki kezébe“. Legalább is nem arra való, hogy vele novellát írjon. Sajna, még most nem buzdíthatjuk másra, mint — a helyes írásra.

K. P. Bácsföldvár. Megkaptuk. Közöljük. A jövőre kérjük, hogy értesítését hamarabb juttassa hozzánk.

K. M. Bezdán. A meghívók elég tetszetős formában legközelebb jönnek. Helyszüke miatt jövő számunkban foglalkozunk vele. Üdvözlét.

HIRDETÉSEK.

Eladó.

Elköltözés miatt többrendű butor, ágynemű és ruhakészlet, továbbá konyhaberendezés és más háztartási cikkek jutányos áron eladó. — Bővebbet Bajai-ut 6. sz. alatt.

Arlejtési hirdetmény.

Palánka (Bács vm.) róm. kath. hitközsége versenyt hirdet az Ujpalánkán emelendő róm. kath. templom építésénél előforduló:

1. Föld és kőművesmunkák,
2. Kőfaragó munkák,
3. Műkő és szobrászmunkák,
4. Rabitz munkák,
5. Ácsmunkák,
6. Bádogos munkák,
7. Tetőfedő munkák,
8. Asztalos munkák,
9. Lakatos munkák,
10. Mázoló munkák,
11. Üveges munkák,
12. Villámhárító — — végrehajtására.

A tervek és a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlási minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Pécs, Károlyi Emil építész — és Palánkán a róm. kath. plébániahivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Mindkét helyen egyszersmind az ajánlattételhez szükséges, u. m.: költségvetés, szerződési tervezet, ajánlati minta és pályázati feltételek, az összmunkák 11 kor., az egyes munkák 7 kor. lefizetése mellett megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1906. évi március hó 15-ike déli 12 óráig** a fentnevezett hivatalban nyújthatók be.

Az ajánlatok egy (1) korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve, a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat az Ujpalánkán létesítendő róm. kath. templom munkájára.“

Esetleg az összes munkákra tett ajánlatok is figyelembe fognak vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis március hó 14-én déli 12 óráig az elvállalandó munka ajánlati összegének 5%-a mint bánatpénz a palánkai róm. kath. egyház pénztárába letétbe helyezendő akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpa-

pirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak; de névértéken felül számításba nem vétetnek. — Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítve vevényel adandók fel. — Az ajánlattevőnek azonban jogában áll, hogy az említett bánatpénzt az ajánlatához is zárva és lepecsételve benyújthassa.

Palánka, 1906. évi február hó 10-én.

Az építési bizottság elnöke:

Schröder György,
esperes-plébános.

523. sz.

kig. 1906.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásába kebeleztet Sajkásszentiván községében üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **foljó hó 25-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása áll:

1. 1200 korona évi készpénzfizetés;
2. természetbeni lakás;
3. 18 hold és 1460 □-öl szántóföld haszonélvezetéből, amely után az illetékegyenértéket és állami adót a község fizeti s végül
4. 3 öl kemény tűzifa.

Titel, 1906. évi február hó 7-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

2—2

HIRDETÉSEK

FELVÉTEI NEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Ad 1172/polg. 1906. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Széhn János és társainak Ott Vendel Bácsszentiván község bírása és társai ellen Bácsszentiván község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 1172/P. 1906. sz. a. kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1906. évi március hó 12-ik (tizenkettő) napjának d. e. 8 óráját** Bácsszentivánon a község házára kitztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Bácsszentivánon a község házában az érdekeltek által való megtekintetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a birói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhathatják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes orvosok által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1906. évi február hó 9-én, a kir. törvényszék.

Szondy Mátyás.

kir. tszéki bíró mint kiküldött.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLÁPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

Keresete Dobrics Szima és társainak a tündéresi „alsó földek” tagosításának megengedése iránt.

501/P. 1906. szám.

Végzés.

Ezen kereset folytán a Tündéres községi urbéri természetű ugynevezett „alsó földek”-re a tagosítás megengedése tárgyában eljárás megindított, e végből is a helyszínen meg-ejtendő nyomozásnak az irányban leendő foganatosítása végett, hogy forog-e fent valamely a törvényben gyökerező avagy szerződésen alapuló oly gátló ok vagy körülmény, mely a tagosítás megengedését gátolja vagy kizárja, úgy a tagosítás alá veendő külsőségek jogi természete mivelési ágak s netán még szükségesnek mutatkozó körülmények tisztázása, valamint Tündéres község előjárósága által az eredeti kataszteri birtokok alapján a tagosítandó külsőségekről készitendő név- és birtokkimutatás összeállítására Molnár Géza kir. törvényszéki bíró kiküldeték.

Utasítatik Tündéres község előjárósága, hogy a birtokában levő eredeti kataszteri birtokok alapján kiküldött bíró által adandó utasítás szerint két példányban név- és birtokkimutatást készítsen, ezen kimutatás egyik példányát Tündéres község-házánál haladéktalanul közszemlére tegye ki, a másik példányát pedig a kiküldött bírónak adja át.

Felhivatnak a Tündéres község határában fekvő urbéri természetű ugynevezett „alsó földek” birtokosai és tulajdonosai, hogy a közszemlére kitenni rendelt név- és birtokkimutatást tekintsek be, s amennyiben annak helyessége tekintetében bármi kifogásaik vagy észrevételeik lennének, azokat legkésőbb a szavazásra alább kitűzött határidőn, illetve a szavazás megkezdése előtt kiküldött bírónak szóval jelentsék be, avagy írásban terjesszék elő, amikor is a felszólamlások általa elintéztetni fognak.

Egyben Tündéres község határában fekvő urbéri természetű „alsó földek” birtokosai megszavaztatni rendeltetnek, hogy a tagosítás megengedését közülök kik akarják és kik ellenzik, mely ekként elrendelt szavazásnak Molnár Géza kiküldött kir. törvényszéki bíró általi foganatosítására Tündéres község-házához **határidőül 1906. évi március hó 6. napjának d. e. 9 órája kitűzetik**, amely időre is a szavazáshoz az összes érdekelt birtokosok — minden egyéb külön meghívó mellőzésével — jelen végzés által oly figyelmeztetéssel és törvényes következmények terhe mellett hivatnak meg, hogy szavazati jogot csak a név- és birtokkimutatásba felvett birtokosok gyakorolhatnak és pedig vagy személyesen vagy közjegyző avagy községi előjáróság által kiállított vagy hitelesített meghatalmazásuk alapján megbizottjaik által.

Különösen figyelmeztetnek az érdekelt birtokosok arra, hogy mindazon birtokosoknak birtokai, kik szavazati jogukat bármi okból is nem gyakorolnak, illetve a szavazásban akár személyesen, akár megbizott útján részt nem vennének, azokról a törvényes gyakorlatnak megfelelőleg az vélelmeztetik, hogy a tagosítás megengedését óhajtják, akarják, miért is annak idején birtokaik a tagosítást óhajtók birtokához fognak számíttatni.

A keresetnek jegyzőkönyvi tárgyalására pedig ezen kir. törvényszék pertárába határidőül **1906. évi március hó 16-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzetik, mely kereset tárgyalására a törvényes következmények terhe mellett megjelenésre Tündéres község képviselőtében annak bírójára, nemkülönben Bács-Bodrog megye alispáni hivatala s az ezennel ügygondnokul kirendelt dr. Boksán Milos ügyvéd törvényes következmények terhével megidézettnek.

Ujvidéken, 1906. január hó 22-én.

3-2

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET
gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről. **==**

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
Levélcím:
AGRARIA
Budapest, Váci-ut 2. 52-9

A G R A R I A

Egy teljesen jókarban levő
FEDELES HINTÓ
eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbid 26.— K.

Legjobb minőségű római szemcsés carbid 30.— K.

Árak 100 kg. tiszta súlyért, tehát csomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes csomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvétel ellenében, pénztári engedmény és minden levonás nélkül.

Szállítunk legkitűnőbb rendszerű acetylenkészülékeket és teljes acetylen-világítási berendezéseket is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52-13

BUDAPEST, V., Váci-körut 26/a.

137.1906. szám.

Eladó komlódugvány.

A GRÓF ZICHY JÁNOS-féle lánghi uradalom 47 kat. holdján e tavaszon kitermelendő erőteljes, Saazból és Auschából évek óta sikerrel honosított komlódugvány eladó.

Ezer drb 16 korona.

Hazai és külföldi szakemberek által finomnak elismert fajta, termését a sörgyárosok szívesen veszik, kiállításokon kitüntetésekert nyert.

A fehérmegyei sikről az Alföldre plántálva jól honosul s termése bővebb lesz.

Megkeresések **HALMI NÁNDOR** uradalmi intézőhöz, Csósz, u. p. Soponya (Fehérmegye) intéződök. 12-5

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Mátételke községben ujonnan rendszerezített községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonkénti előleges részletekben kifizetendő 120 korona évi készpénz és a szüléseknél teljesített segédkezésért 2 korona díj. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi március hó 4-ig** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1906. február hó 7-én.

Sautrély Lipót,

főszolgabíró.

2-2

**Esinos és izléses
báli meghívók lapunk
könyvnyomdájában készülnek.**

Legszebb és legfrissebb

VIRÁGOK

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb

lakodalmi, névnap, szinpad, csokrok,

a legimpozánsabb babér-, pálma- és virágkoszorúk,

valamint mindennemű

virágkosarak, asztal, valamint virágdiszek,

legszebben és legjutányosabban üzletben kaphatók.

NAETER LUJZA

cégtulajdonos:

SPLIHÁL KÁROLY

cs. és kir. udvari virágkereskedés. 13-2

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 7.

*

Vidéki megrendelések gondosan, pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 6
órától kezdve esti 6
óraig a nagyközönség

rendelkezésre áll.

Urak részére

mindennap délig, — szerda
d. e. kivételével — kedden,
szerdán és szombaton délután.

Hölgyek részére

hétfő és péntek délután, va-
lamint szerdán d. e. 8 órától
délig; diákok részére kedden
délután.

Gőzfürdőjegy 1 kor.

Kádfürdőjegy 1 K 20 fil.

Diákjegy 40 fillér,

mely utóbbi csakis kedden d. u.
vehető igénybe. *—3

Telefon a fürdőben.

Allást keres.

Egy a vendéglői szak
minden ágában jártas 30
évi gyakorlattal bíró egyén
mint csapos vagy üzletve-
zető állást keres. — Cim a
kiadóhivatalban. 3-2

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a
legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészeti kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk
bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Cim:

Szigyártó és Takács

szőlőteleptulajdonosok. *—18

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda: Felső-Segesd.
Somogy megye.

Ritka alkalmi vétel!

Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGITÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50-40

Bámulatos olesón!